

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.
Ügyszám: IV/464-1/2019.

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám:	IV/464-2/2019
Érkezett:	2019 MAJ 02.
Példány:	1
Melléklet:	db 5 ¹
Kezelőiroda:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[REDACTED]
[REDACTED] indítványozó a 2019. április 02. napján kézhez vett Dr. Bitskey Botond főtitkár úr felhívására a 2019. március 06. napján kelt alkotmányjogi panaszomhoz kapcsolódóan az alábbi

k i e g é s z í t é s t

terjesztem elő a tisztelt Alkotmánybíróság elé.

II. Az Alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

II.A) Az alaptörvény megsértett rendelkezése

XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint: „ Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit a törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

II. B) Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett és megsemmisíteni kért bírói döntések miatt ellentétesek a megjelölt rendelkezésével:

Az Alkotmánybíróság 3375/2018. (XII.5.) határozatában megfogalmazta:

„(30) A tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes (6/1998. (III.11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.). A tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye 14/2004. (V.7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266.).

(31) A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, továbbá az ésszerű határidőn belüli elbírálás követelménye. A szabály de

facto nem állapítja meg, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége (22/2014.(VII.15.) AB határozat, Indokolás (49).”

- A bírósághoz fordulás joga

Az Alkotmánybíróság 24/2018. (XII.28.) AB határozat Indokolás (18) megfogalmazta:

„ A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező a bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával, véglegesen döntsön /3124/2015. (VII.9.) AB határozat, Indokolás (35)/. A 36/2014. (XII.18.) AB határozat ezzel összefüggésben visszautalt az 59/1993. (XI.29.) AB határozatra is, miszerint „ (a) bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogokat és kötelezettségeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is , hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére. (36/2014.(XII.18.) AB határozat, Indokolás (92)/.”

A Miskolci Törvényszék a kereseti kérelmemet befogadta, de azt nem bírálta el, ezzel csak a beadványom előterjesztésére volt jogom. A Debreceni Ítéltábla a fellebbezésemet nem találta alaposnak, az elsőfokú bíróság ítéletét mind a tényállás feltárásában, abból helytálló jogi következtetést levonásával egyetértett. Kereseti kérelmem érdemben egyik bíróság sem vizsgálta, abban végleges döntés nem született. Ezzel megsértették a bíróságok az Alaptörvényben garantált tisztességes eljáráshoz való jogomat.

- A bizonyítással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség

A Miskolci Törvényszék a tájékoztatási kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, azt teljes mértékben mellőzte. Ezzel megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti és a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében foglaltakat. A 1/2009. (VI.24.) PK vélemény alapján a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében előírt tájékoztatás célja annak biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra is, hogy a kötelezettség elmulasztása esetén a bíróság a bizonyítékok bevétele nélkül határoz. A bizonyítás sikertelenségének a jogkövetkezményeire vonatkozó tájékoztatás során konkrétan felismerhetőnek kell lennie, hogy mely tényekre vonatkozóan, mennyi időn belül kell a bizonyítási kötelezettségnek eleget tenni, annak kilátásba helyezésével, hogy a kötelezettség elmulasztása esetén a bíróság a bizonyíték előterjesztésének bevétele nélkül határoz. Az ennek megfelelő eljárást a tárgyalási jegyzőkönyvnek, vagy a per egyéb iratainak tükröznie kell.

A Debreceni Ítéltábla véleménye szerint alaptalanul sérelmeztem a bizonyítással kapcsolatos tájékoztatás elmaradását. Előadta, hogy a keresetlevélben, illetve annak 4. sorszámú kiegészítése alapján bizonyításra szoruló tény nem merült fel, másrészt 2018. május 28. napján kelt beadványa alapján tisztában volt azzal, hogy őt terheli a közigazgatási bíróság jogsértő eljárásának igazolása.

Ennek a megállapításnak nemcsak a már hivatkozott PK vélemény, hanem a Legfelsőbb Bíróság ítéletei is ennek ellentmondanak. A Legfelsőbb Bíróság Gfv. IX. 30.126/2010/ 5. sz. ítéletében is

megállapítja: „A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerint a bíróság a jogvita eldöntése, a releváns tényállás feltárása érdekében köteles a feleket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről előzetesen tájékoztatni tekintet nélkül arra, hogy személyesen vagy jogi képviselővel járnak-e el. „

A bíróság a 1/2009. (VI.24.) PK véleményben is meghatározott tájékoztatási kötelezettséget magára nézve nem tartotta kötelezőnek.

A tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme a tájékoztatáshoz való jog. A tájékoztatáshoz való jogomat megsértette, mivel kioktatás hiányában nem tudtam érvényesíteni igényemet a bíróság előtt. Én annak tudatában voltam, hogy a bíróság rendelkezik minden adattal arra vonatkozóan, hogy az érdemi döntést tudjon hozni az ügyemben. A kötelezettség nem teljesítése azt eredményezte, hogy igényemet nem tudtam megfelelően előterjeszteni, melynek az eredményeként a keresetemet elutasításra került.

- A kérelemhez kötöttség és a szabad bizonyítás elve

A polgári per jog egyik legfontosabb alaptételét, a kérelemre történő eljárás elvét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) az alapelvei között 3. § (1) bek. rögzíti. Ez az elv a felet megillető rendelkezési jog eljárásjogi vetülete: mindenkinek szabadságában áll anyagi jogainak eljárási érvényesítése, a bíróság igénybevétele, az eljárási rend által biztosított peres eljárás keretei között. Polgári perben az igényérvényesítés a jogszabály által (Pp. 121. § (1) bekezdés alapján meghatározott keresetlevéllel történik. Az érvényesített igény alapja a (Pp.121. § (1) bek.) foglaltakra figyelemmel az érvényesíteni kívánt jog, és annak alapjául szolgáló tények és azok bizonyítékainak feltüntetése. Ezek – mint kötelező tartalmi elemek- nélkül a keresetlevél be sem fogadható, az tárgyalás kitűzésére és így érdemi vizsgálatra nem alkalmas.

A Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában- a felek által előterjesztett kérelemhez és jognyilatkozathoz kötve van (kérelemhez kötöttség elve), amely azt jelenti, hogy a bíróság a per folyamán olyan kérdésben, amelyre vonatkozóan a felek nem terjesztettek elő kereseti kérelmet, ellenkérelmet stb. nem dönthet.

„ A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint: A bíróság a tényállást a felek előadásainak és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.” Ez a szabály a szabad bírói mérlegelést fogalmazza meg, mely a szabad bizonyítás elvének része. A bizonyítékok szabad mérlegelése a közvetlenség elvével szoros összefüggésben áll. Ez utóbbi alapelvből fakad ugyanis, hogy a bíró „csak az általa észlelt tényekre és bizonyítékokra alapítottan hozhatja meg a döntését. A bíróságnak eredeti forrásokból kell az ismereteit megszereznie és a személyes észlelése, valamint közvetlen benyomásai alapján kell álláspontját kialakítania” (Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog. Osiris Kiadó, Budapest, 2012, 84. o.). (3027/2018.(II.6.) AB határozat Indokolás (43).)

Keresetemben előadtam, és a bizonyítékot csatoltam, hogy a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság figyelmen kívül hagyta a kereseti kérelmemet, azt nem bírálta el ítéletében, csak a másodfokú hatóság határozatát vette alapul. Ítéletében hivatkozik a Kúria jogelődjének 2/2011. (V.09.) KK véleményére, de azt az ítéletében nem alkalmazza.

A Miskolci Törvényszék ítéletében nem mutatja be a kereseti kérelmem, azt nem vizsgálja, nem bírálja el.

A Miskolci Törvényszék ezzel a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést megsértette.

A bíróság szabad mérlegelési jogkörben eljárva sem tehet azonban a perben rendelkezésre álló adatokkal ellentétes megállapításokat. Azért sem mert a rendes bíróságok által hozott ítéletekkel szemben egy törvényességi feltétel a Pp. 221. § (1) bekezdésében részletezett indokolási kötelezettség, mely szerint: „Az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a feljánlott bizonyítást mellőzte.”

A tisztességes eljáráshoz való jognak része az indokolt bírói döntéshez való jog. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) AB határozatában vizsgálta az egyedi bírósági döntések indokolási kötelezettségének minimális, az eljárás tisztességességéhez tartozó követelményeit. Az Alkotmánybíróság irányadónak tekintette az Emberi Jogok Európai Bírósága indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát. Mindezek alapján:

„Az Alaptörvény XXVIII. (1) bekezdésben rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bírósági döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti nevezetesen azt, hogy a döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bírósági eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.”

A Miskolci Törvényszék nem indokolja meg, hogy az általam felvetett és bizonyított a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi bíróság eljárásában előadott tényállást miért nem vizsgálta, miért hagyta figyelmen kívül, arról nem adott számot.

Ítéletében hivatkozik a rPp. 2. § (3) bekezdésére, de, ítélete nem a valós tényálláson és a hivatkozott jogszabályon alapult. Ítéletében az álláspontját egy mondatban fogalmazza meg: „a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság részletes indokolással ellátott ítéletében adott számot arról, hogy a kormányhivatal határozata miért nem volt jogszabálysértő.”

A Miskolci Törvényszék indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ezzel megvalósította az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását.

Miskolci Törvényszék nem vizsgálta, hogy esetemben a közigazgatási per során bírósági kontroll nélkül maradt-e a közigazgatási cselekmény vizsgálata, ahogy azt a kereseti kérelmem tartalmazta. A közigazgatási határozatok törvényessége bírósági ellenőrzésének szabályozásánál alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezettségeket érdemben elbírálhassa. A közigazgatási döntési jogkört meghatározó szabálynak megfelelő szempontot vagy mércét kell tartalmaznia, amely alapján a döntés jogszerűségét a bíróság felülvizsgálhatja. A közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára. A közigazgatási per során a bíróságnak vizsgálnia kell a megállapított tényállást, a bizonyítékok mérlegelését, a bizonyítékokat maga is mérlegelheti, vizsgálnia kellett volna az eljárási szabályok betartását, illetve az anyagi jogértelmezés helyességét, és végül mindezekre tekintettel a

bírónak saját belső meggyőződése szerint el kell bírálnia a kereseti kérelmemet. Az ítélet indokolásában úgy kell megjelenni, hogy az bármelyik fél pernyertessége esetén is a bíróság és ne a pernyertes fél álláspontja legyen. A bíróság indokolása egyebekben a kereseti kérelem az alperesi határozat összevetésén nyugvó belső meggyőződéséről kell számot adnia.

A közigazgatási bíróság nem végezte el a kereseti kérelem alapján a hatósági határozat bírósági felülvizsgálatát, nem adott számot saját meggyőződéséről. Nem tekinthető ilyennek az ha a bíróság a hatósági határozat indokainak egy az egyben történő áttemelésével indokolja meg saját ítéletét. A közigazgatási határozatok felülvizsgálata során óhatatlanul előfordul, hogy a bíróság átvesz egyes részeket a hatósági határozatokból, de a bíróság nem helyettesítheti saját indokolását a hatóság határozat indokaival, a bíróságnak éppen ezen indokoknak a megalapozottságáról, helyállóságáról kell döntenie, mivel csak ennek függvényében lehet jogszerű a hatósági határozat rendelkezése. (Kúria Kfv.I.35.646/2017.)

A hatósági döntés ellen, mely a jogomat, jogos érdekemet sértette, kereseti kérelmem a közigazgatási bíróság nem bírálta el.

A Miskolci Törvényszék sem adott számot saját meggyőződéséről, hogy miért nem bírálta el a keresetemet, ezzel megsértette a tisztességes eljárás alkotmányos követelményét, mivel kereseti kérelmemben előterjesztett észrevételeimet kellő alaposítással nem vizsgálta meg, és annak értékeléséről nem adott számot a határozatában. Ugyan azt az eljárást követte, mint a közigazgatási bíróság, csak határozatában a közigazgatási bíróság ítéletében foglaltakat ismételte meg.

Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB határozat (31) indokolásában kifejti: „ A Bíróság ugyanakkor elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alaposítással vizsgálja meg, erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben (Helle v. Finnország, 20772/92., 1997. december 19., § 60., Karakasis v. Görögország, 38194/97., 2000. október 17., § 27., Boldea v. Románia, 19997/02., 2007. október 15., § 30., Tacquet v. Belgium, 926/05., 2010. november 16., § 91., legutóbb megerősítve: Vojtechová v. Szlovákia, 59102/08., 2012. szeptember 25., § 35.). A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya, vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdésére érinti-e (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91., 1994. december 9., § 28., Riuz Torija kontra Spanyolország, 18390/91., 1994. december 9., § 30., legutóbb megerősítve: Ilyadi kontra Olaszország, 6642/05., 2011. május 5., § 44.).”

A Debreceni Ítéltábla a Miskolci Törvényszék ítéletét helybenhagyta.

A Debreceni Ítéltábla a Miskolci Törvényszék ítéletét a fellebbezésemben kért kérelem alapján meg kellett volna változtatnia, olyan kérdésekben is határozhat, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak alapján. . Reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor, ezért teljes egészében felülbíráhatja az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást, ahhoz tehát nincs kötve, önállóan mérlegelheti a bizonyítás eredményét és új tényállást állapíthat meg. Akkor is jogosult újramérlegelni a bizonyítékokat, ha ő maga nem folytat le bizonyítást, hanem csak az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás alapján jut más ténybeli, jogi következtetésekre.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között kell (és lehet) döntenie, ennek figyelmen kívül hagyása a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos eljárási hiba (BH 2017.2.61.).

A Debreceni Ítéltábla ítélete szerint: „ felperes ehhez kapcsolódóan alaptalanul állította, hogy a közigazgatási és az elsőfokú ítéletek indokolása hiányos, ugyanis mindkét ítélet kimerítő indokolást ad azon, az újrafelvételi ügygel kapcsolatos egyetlen jogkérdés tekintetében, hogy az újrafelvételi kérelem alkalmazhatósága folytán az annak elutasításával összefüggésben hozott határozatok nem jogszabálysértőek.”

Az Ítéltábla is a Törvényszék álláspontját ismételte meg, a fellebbezésben előadottak vizsgálatát mellőzte. Nem fogadható el álláspontom szerint a Debreceni Ítéltábla indokolása, mivel a fellebbezésben foglaltak további vizsgálat nélkül, annak indokainak előadás nélkül hagyta helyben.

Ezzel nemcsak a már hivatkozott Alkotmánybíróság 7/2013.(III.1.) határozatából idézetteknek nem tett eleget a Debreceni Ítéltábla, hanem a sérelmezett első fokú döntés kapcsán igénybe vehető jogorvoslattal szemben az alapvető követelményt sem teljesítette. A fellebbezésben megfogalmazottak vizsgálata nélkül, valódi magyarázattal nem szolgáló indokolással utasította el a fellebbezést és hagyta jóvá az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárják, hanem akkor is ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslati jogot (14/2015. (V.2.) AB határozat, Indokolás (31).

Mindezek alapján a bíróságok elmulasztották a Pp. 221. § (1) meghatározott azon követelményeket, az Alkotmánybíróság által deklarált azon kötelezettségét, hogy a „ feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon”, nem adott számot, hogy a kereseti kérelmem miért nem talála alkalmasnak, miért utasította el.

- A bírói függetlenség és pártatlanság követelménye

Jelen ügyben az eljáró bíróságok az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre csak részben hivatkoztak, annak előírását viszont figyelmen kívül hagyták, ítéletük nem azon alapult. Döntésük meghozatalakor a jogszabályok előírását figyelmen kívül hagyták, így azt önkényesen értelmezték.

„ Ezzel Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a meghozott döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásról való jogot. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljárásról való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „(a) bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság oldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljárásról való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül

hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével /Indokolás (23).” Az Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét. Az Abh2. alapjául szolgáló esetben a bíróság contra legem jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági jogsérelem szintjére /Indokolás (29)/. Tehát a contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet. A contra legem jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (contra constitutionem) (ld.3280/2017. (XI.2.) AB határozat, Indokolás (38). „ 23/2018. (XII.28.) AB határozat.

A Miskolci Törvényszék „ is csupán azt tudja megismételni a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azon indokolását, miszerint az 1952. évi Pp. 215. §-ában rögzített kereseti kérelemhez kötöttség elve érvényesül a közigazgatási perekben is, a Legfelsőbb Bíróság a 2/2011. (V.9.) KK sorszámú véleményében is kifejtette az álláspontját, ezért a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak a közigazgatási perben csupán abban kellett állást foglalnia, hogy a kormányhivatal jogszerűen utasította-e el felperesnek az újrafelvételi kérelmét, ezért a közigazgatási és munkaügyi bíróság határozata nem jogszabálysértő, a felperes által sérelmezett alapeljárásban meghozott hatósági határozat jogszerűségéről állást foglalnia.”

E megállapítása arra enged következtetni, hogy a közigazgatási perben keresetemet elbírálták. A Pp. 229. § (1) bekezdése szerint ítélt dologra történő hivatkozása, akkor viszont azt jelenti, hogy kereseti kérelmem nem felelt volna meg a Pp. 124. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak, akkor a Miskolci Törvényszéknek a kereseti kérelmemet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania a Pp. 130. § (1) d) pontja alapján, mivel ítélt dolgot ismét vitássá tenni nem lehet. Ha a peres eljárás során szerzett róla tudomást, akkor viszont a pert a Pp. 157. § a) pontja alapján kellett volna megszüntetni. Ezzel szemben a Miskolci Törvényszék a keresetemet elutasította.

A Debreceni Ítéltábla ítéletében arra hivatkozik, hogy „ fellebbezési hivatkozás is alaptalan volt, hogy az elsőfokú bíróságnak idézés kibocsátása nélkül kellett volna elutasítani a keresetlevelet vagy azt követően meg kellett volna szüntetnie a pert a kereseti kérelem alkalmatlan volta esetére. A keresetlevél az elsőfokú bíróság megítélése szerint alkalmas volt a tárgyalás kitűzésére, a fellebbezés hivatkozásától eltérően pedig ítélt dolog nem merült fel a jelen peres eljárásban, ugyanis nem volt arra vonatkozó peradat, hogy a felperes ugyanezen alperes (Debreceni Törvényszék) ellen ugyanezen jog (sérelemdíj) iránt a korábbiakban pert indított, amelynek során jogerős ítéletet hoztak (1952. évi Pp. 229. §-ának (1) bekezdése).”

Hivatkozik továbbá a Miskolci Törvényszék, hogy „ az eljárt bírósággal szemben indított kártérítési (jelen esetben sérelemdíj) megfizetése iránti per nem jelenthet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatára. Kártérítés (sérelemdíj) alapjául nem szolgálhat, ha a fél a jogerős ítéletet érdemben vagy eljárási szabálysértésre hivatkozva továbbra is vitatja (BDT.2006.1496.).”

Ha a kereseti kérelmemben az alapper döntésének tartalmát jelöltem volna meg, akkor a Miskolci Törvényszék a keresetleveletem a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja alapján elutasítja. Ha a per során tapasztalja, akkor a Pp. 157. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszünteti. Ez nem történt meg. A keresetemben egyrészt a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapítottam, mivel a perben sérült a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jogom. A

követelés megalapozó alapjogi sérelem kérdésében nem lehet állást foglalni anélkül, hogy ne történné meg az eljárási és ügyviteli szabályok alkalmazásának ellenőrzése, természetesen abból a célból hogy azok megsértése jelenti-e az (1) bekezdésben írt alapjogok megsértését. Ezt a követelményt maga az (1) bekezdés rendelkezése támasztja, hiszen az említettek nélkül e jogok megsértéséről állást foglalni nyilvánvalóan nem lehet. Ha pedig az eljárási alapjog megsértése megtörtént, maga a jogszabály állít fel vélelmet amellet, hogy méltányos elégtétellel ellensúlyozható hátrány következett be (BH+2012.9.380).

A jogazonosság hiányzik ezáltal, mivel a károkozással egy teljesen új igény keletkezik. A tényazonosság is hiányzik. Az alapügy és a bíróság elleni kártérítési igény két, egymástól független jogviszony, így már ebből kifolyólag sem eredményezheti az alapügyben született ítélet megváltoztatását a bírói jogkörben okozott kárfelelősség eredményes elbírálása.

Ha a kereseti kérelmemben, azt kiegészítő leveleimből az idézett következtetést vonta le, akkor miért nem tájékoztattott, hogy azt pontosítsam. A leírtak alapján tájékoztatással nem látott el, így erre alaptalanul hivatkozott.

Az eljáró bíróságok ítéletük indokolásának tartalma alapján ítélt dologra hivatkoztak, a bírói jogértelmezésre vonatkozó tevékenysége főszabály szerint nem vonható Alkotmánybírósági kontroll alá, de ez a fajta jogértelmezés már indokoltá teheti az alaptörvény-ellenesség megállapítását. Nem csupán a módja, hanem annak eredménye is sérti az Alaptörvényt nemcsak a már a korábbi részben kifejtettek alapján, hanem abban is, hogy egy pl. a Legfelsőbb Bíróság / BH 2002.6.235 I. Az ítélt dolog tárgya: a keresettel érvényesített jogról való döntés, az annak alapjául szolgáló releváns tények és jogi okfejtések, így a felek közötti jogviszony minősítése is, amely utóbb vitássá nem tehető, attól egy későbbi perben a bíróság sem térhet el (Pp. 229. §)/ joggyakorlata is útmutatóként szolgál, annak jogértelmezését az alsó fokú bíróságoknak iránymutatásul kell, hogy szolgáljon.

A kialakult bírói gyakorlattal ellentétes jogértelmezéssel megvalósul az önkényesség, melynek eredményeként az Alapjogban biztosított tisztességes bírósági eljárás követelményének megszegése megvalósul.

Az Alkotmánybíróság 23/2018.(XII.28.) AB határozata, Indokolás (25) és (26) szerint is:

„(25) Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságoknak a jogszabály adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. „

„(26) Az Alaptörvény 28 cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezik a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.”

Kereseti kérelmem, illetve annak kiegészítését az alapvető jogaim ért sérelmére tekintettel a sérelemdíj megtérítését a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapítottam. Alapvető jogaimat a Debreceni

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. január 5. napján kelt 7.K.27.624/2016/3. sz. ítélete megsértette, mivel ítélete nem pártatlan és nem tisztességes.

A Pp. 2. §-ának (3) bekezdés alapján érvényesíthető kártérítés az anyagi jog által nem ismert „sérelemdíj”, annak megállapítható összegével szembeni egyedüli törvényes követelmény a méltányos elégtétel biztosítására alkalmasság. Ezért nem kell hivatkoznom és nem kell igazolnom vagyoni és nem vagyoni kárt, hanem azt, hogy az ügyemben eljáró bíróságok elmulasztották a Pp. 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltak teljesítését. Ezért az alapvető jogot sértően eljáró bíróság az igazságszolgáltatással szembeni, Pp. 2. § (1) bekezdésében a törvényi kötelezettség szintjére emelt társadalmi elvárásokkal ellentétes működés szankciójaként – egyben megelőzés célját is szolgáló „büntető” „jellegére tekintettel.

A Pp. 2. § (3) bekezdése szerint, az (1) bekezdésben foglaltak teljesítésének elmulasztása esetén a fél – alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással – méltányos elégtételt biztosító kártérítésre tarthatok igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható, szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint követelhetem a jogsértőtől káromnak megtérítését. A sérelemdíj iránti igény, illetve kárigény elbírálása során a bíróság soron kívül jár el. A kártérítés megállapítása nem zárja ki, ha a bíróság nevében eljáró személynek az okozott jogsérelem közvetlenül nem volt felróható.

A Miskolci Törvényszék ítéletében hivatkozik a Pp. 2. § (3) bekezdésére, de ítéletének indokolás viszont nem annak vizsgálatán alapul, hanem a már bemutatott indokolással utasította el a keresetemet.

A fellebbezésemben bemutattam, hogy a Miskolci Törvényszék is megsértette a Pp. 2. §-ában foglalt tisztességes eljáráshoz való jogomat, azzal, hogy ítélete nem felel meg a Pp. 221. §-ában foglaltaknak.

A Debreceni Ítéltábla véleménye szerint: a fellebbezési hivatkozásnak nincs jelentősége az alperes marasztalhatóságával összefüggésben, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú ítéletének indokolásával megtartotta-e az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat, a 2. § (3a) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a (3) bekezdésben rögzített szankciókat a jogsértő bírósággal szemben kell érvényesíteni.”

A Debreceni Ítéltábla véleménye ellentmond a Pp. 2. §-ában és a Pp. 221. §-ában foglaltaknak, mivel nem mondja ki, kivételként, hogy a bírói jogkörben okozott kár elbírálásánál figyelmen kívül kell hagyni a Pp. előírását. Ebben az esetben a bíróság túlterjeszkedik a jogszabály adta jogértelmezés keretein és a jogszabály szövegéből le nem vezethető magyarázatot ad, ezzel önkényesen értelmezi azt, mely ellentétes az Alaptörvényben rögzített jogértelmezési alapelvvel.

Az Alkotmánybíróság is ennek ellentmondó véleményét fogalmazta meg:

„ A bírósági eljárásokban a pártatlanság követelményének érvényesülését az eljárási törvények hivatottak biztosítani”/3192/2017.(VII.21.) AB határozat, Indokolás (15). A pártatlan bírósághoz való jog alapjogként, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik lényeges eleme, az adott bírósági ügyben eljáró bíróval, bírakkal szemben az ügy, valamint az abban részt vevő felek iránti elfogulatlanság követelménye /3192/2017. (VII.21.) AB határozat, Indokolás (13)/. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye /36/2013. (XII.5.) AB határozat, Indokolás (48)/. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében /3242/2012.(IX.28.) AB

határozat, Indokolás (13)/. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik /lásd például:34/2013. (XI.22) AB határozat, Indokolás (25)/ Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát.” Alkotmánybíróság 3027/2018. (II.6.) AB határozat, Indokolás (62).

A Miskolci Törvényszék és a Debreceni Ítéltábla eljárása során az eljárásjogi és anyagi jogszabályokat nem tartották be. A Miskolci Törvényszék ítéletében a kereseti kérelmem és csatolt bizonyítékaim nem mutatja be, azokat nem vizsgálja, a vonatkozó jogszabályokat sem tartotta be, indokolás hiányával hozta meg a döntését. A pártatlanság látszatát, de magát a pártatlanságot is feltétel nélkül alássa az a bírói eljárás, mely az alperes jogellenes magatartásának vizsgálatát nem végzi el, de ennek ellenére a már bemutatott megállapításokat teszi, az alperesi előadást fenntartás nélkül magáévá tette. A Debreceni Ítéltábla a fellebbezésemben foglaltakat figyelmen kívül hagyja, konkrét a jogszabálynak megfelelő megállapítás helyet, általános, valódi magyarázattal nem szolgáló indoklással hagyja helyben az elsőfokú bíróság ítéletét. Megállapításai nem elégíti ki a szükséges alaposságot. Kritika nélkül átvette az elsőfokú bíróság megállapításait. A határozatának indokolása a már bemutatottak alapján nem felel meg sem az elsőfokú ítélet megváltoztatására vonatkozó előírásoknak. Ezzel a jogorvoslathoz való alkotmányos jogomtól fosztott meg. A bíróságoknak nem volt más céljuk, minthogy a pártatlanság látszatát is felrúgva rögzítsenek egy jogszabálysértő állapotot az alpereseknek kedvezve.

Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB határozat, Indokolás (24):

„ Az Abh.-ban kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint tisztességes eljáráshoz való jog magába foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. (ABH 1998, 91, 98-99.) Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen ezt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság végelegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.”

Önmagában esetemben a bírói út igénybevételének formális biztosítása volt csak meg. A Miskolci Törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványait megszegve, valamint, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget megsértve, annak mellőzésére magyarázatot nem ad arra, hogy keresetemet miért nem bírálta el, így arra sem, hogy adott jogkérdésre irányadó hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza. A Debreceni Ítéltábla fellebbezésem figyelmen kívül hagyva az abban foglaltakat nem vizsgálta, arra az idézet megállapításokat tette. Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, ezzel a jogorvoslathoz való jogomtól, illetve annak esélyétől megfosztott, hogy a bíróság a végelegesség igényével hozhasson érdemi döntést az ügyemben.

Tisztelettel kérem az Alkotmánybíróságot, hogy kiegészítésemet elfogadni szíveskedjenek.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a leírtak alapján állapítsa meg a Miskolci Törvényszék 13.P.20.192/2018/10. sz. és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.674/2018/5. sz. ítéletének Alaptörvénybe ütközését és semmisítse meg azokat, mivel az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Budapest, 2019. április 29.

